

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Reglementarea dobânzilor. — Despre fuzionări bancare. — Agricultura la răspântie. — A plouat și pe la noi. — *Cronică:* Incassările tezaurului pe luna Aprilie. Cota dobânzilor în America. Rezervele mondiale de aur. Unificarea internațională a regimului cambial. Controlul investment-trusturilor americane. — Cursul Dolorilor la București. — Publicațiune.

Reglementarea dobânzilor.

Urmărirea cametei.*)

Naintea noastră avem cel mai ciudat fenomen economic. Deși cererea de numerar s'a redus la proporții înspăimântătoare — mai ales, dacă avem în vedere, că numărarul, ce ne sfă, la dispoziție este egal, proporțional cu $\frac{1}{3}$ parte, a celui dinaintea războiului, — totuși dobânzile mari se mențin. — Scumpetea capitalului îl face impropriu pentru a stimula producția; ori până la intensificarea acesteia nici nu poate fi vorba de-o îndreptare a situației generale economice.

Nu exagerăm afirmând, contrar tuturor asigurărilor și declarațiunilor oficiale, — cari, foarte ușor explicabil, nici nu pot fi altele, decât cele făcute, — că ne aflăm în stadiul unei desagregări economice. Câți negustori, industriași și agricultori trebuie să se uite cum se ruinează, zi de zi, sub forța împrejurărilor atât de capricioase! Contra acestei situații țipă toți cei izbiți; strigăte de ajutor auzim din toate părțile, auzim îndeosebi din partea celor mai valoroase elemente, din ceea ce producătorilor, neobișnuți să stea cu mâinile în sân, ci doritori de a mânca. Aceștia în dorul lor de a produce,

*) Camăta = uzură (conform terminologiei ardeleni dinaintea războiului).

acuză pe toată lumea pentru inaniția, la care sunt constrânși, ei țipă și împotriva dobânzilor. Nu mai vorbim de ceata numeroasă și atât de sărăcită, a celorce, de obicei, se folosesc de credit pentru scopuri de consum; aceștia sunt și mai mult apăsați de greutatea dobânzilor mari.

Se face greșala fundamentală, când se crede, că dobânzile exagerate ar fi cauza crizei, și că prin comprimarea lor s'ar înlătura criza. Lucrurile nu stau așa. Dobânzile atât de mari nu sunt cauza, ci efectul crizei. Trebuie stabilită conștient și obiectiv diagnoza acestei boli economice, pentru a putea fi lecută; ar trebui, prin urmare, cercetat cari sunt cauzele, că se cer și azi dobânzi mari și apoi nizuit pentru înlăturarea cauzelor acelora; abia atunci vor dispărea și efectele.

Acest rezonament atât de simplu, cunoscut ori-cărui om, care are noțiunile elementare ale teoriilor economice fundamentale, nici nu necesită o discuție complicată. Și dacă, cu toate acestea îl punem pe hârtie, o facem pentru că vedem, cum publicul criticând stările critice de azi, greșește constant urmărind cămăta drept cauză, când ea este numai efectul crizei economice de azi. Vedem, chiar, că aceasta confuziune o comit și unele cercuri economice, când alcătuiesc „ante-proiecte de legi pentru înfrânarea cametei”, cu dispoziții oribile, de urmărirea Consiliului de administrație, a directorilor și funcționarilor societăților anonime, — pentru comiterea; și a rudelor: bărbatului, femeii, fraților și surorilor, — pentru tănuirea „delictului” cămătăriei, comis de vreun membru al familiei. Ba ce e mai mult se prevede, că Legea să mai aibă

și putere retroactivă pe 5 ani, dela promulgarea ei.

Un asemenea ante-proiect, făcând Camera de Comerț din Turnu-Măgurele, și trimis tuturor celorlalte Camere de Comerț și de Industrie din țară, a atras atențiunea Uniunii lor, care acum adună observațiile tuturor Camerelor. Noi credem, că chiar dacă am primi neschimbată motivarea aceluia ante-proiect, nici atunci dispoziții, ca și cele pomenite mai sus, nu pot forma bază de studiu, pe seama unei Uniuni a Camerelor de Comerț și de Industrie din întreaga țară. Aceasta nu, pentru că Uniunea, încă e convinsă de adevărurile puse de noi la începutul acestor șire, și ea nu trebuie să dea primă de încurajare pe seama celor neorientați, căci ar sprijini indirect propaganda demagogică, a dlui Dr. N. Lupu, contra „cametei“.

Ni se va spune, că reglementarea cametei s'a făcut și se face și aiurea. Da știm și noi acest lucru, și cunoaștem, că reglementarea e de dorit, mai ales pe teritoriul vechiului Regat și în Basarabia, unde comerțul de bancă, local este exercitat de către particulari, dintre cari prea mulți fără scrupule. E bine chiar să fie, deocamdată, trecută în lege maximarea dobânzilor. Nu este însă permis, ca să se confunde chestia reglementării dobânzilor, cu criza economică, de care suferim. Înălțarea acesteia se va putea face numai cu ajutorul remediilor indicate de legile naturale economice, iar nu prin măsuri polițiale, cari produc numai perturbațiuni și oferă teren pe seama abuzurilor și a corupției. Statul a făcut greșeli destule amestecându-se prea adânc în chestii economice; intervențiile sale nu au contribuit la rezolvirea problemelor, — a căror deslegare, o repetăm, este rezervată numai legilor economice naturale, — ci a complicat criza economică, atât prin măsurile nepotrivite, cât și prin incursiunea organelor sale nepricepute în domeniul economic.

Revenind la ante-proiectul pomenit, noi afirmăm, că nici dobânda legală propusă de 6%, peste etalonul Băncii Naționale, nu corespunde nevoilor producțiunii; căci și atunci ar fi prea mare. Noi suntem convinși, că după intrarea mult așteptată a capitalului străin în țară, dobânzile comerciale vor scădea dela

sine, chiar sub actualul etalon al Băncii Naționale.

Nu tragem la îndoială buna intenție, a celor ce doresc să reglementeze dobânzile. Sancțiunile, mai mult, decât draconice, ce le conține anteproiectul din Turnu-Măgurele, dovedesc însă, în afară de acele bune gânduri, și altceva: ele tradează lipsa de respect, față de legi, a concetățenilor din vechiul Regat. Trebuie să se treacă astfel de dispoziții — cum am mai găsit de altfel și în legea impozitului pe lux și cifra afacerilor — grave, ca să constrângă la respectarea strictă a legii! Cu astfel de exagerări nu ne putem noi niciodată împăca; astfel de exagerări justifică credința în superioritatea spiritului public din provincia noastră, față de cel al vechiului Regat. Aceasta afirmațiune o facem noi, ceice nu suntem regionalisti cu orice preț, ci numai în lucruri bune și chiar și acolo înțelegători.

Sincerus.

Despre fuzionări bancare.

Motivele cari îndeamnă ori silesc diferite întreprinderi la fuzionare cred că vor fi cunoscute cetitorilor, deci le voiu aminti în treacăt pe cele principale. Fuzionările se fac în general pentru 1. a reduce spesele de administrare, 2. a putea mai ușor — cu capitaluri mari — rezista crizei, 3. a mări încrederea publicului.

Cu toate că s'a discutat mult fuzionarea băncilor în paginile acestei reviste, mă voiu nizu și eu de a contribui la clarificarea acestei chestiuni, care azi interesează pe toți mai mult decât ori când.

Regret că la noi nu se orientează nimeni după cele ce se întâmplă în streinătate, unde bănci cu renume mondial ca în Germania și America fuzionează. La noi fuzionarea este ultimul refugiu al băncilor ajunse în pragul falimentului. Intreharea este dacă nu este prea târziu?

După ce băncile noastre au suferit pierderi însemnate, încetează plățile și apoi hotărâse fuzionarea. Banca Națională și uneori chiar Statul marimonioși le vine într'ajutor. Pierderile suferite se avansează acestor bănci fără dobânzi ori cu o dobândă extrem de redusă pentru a se putea reface. O parte a capitalului nou se semnează de vechii administratori, cari o fac siliți de împrejurări, restul capitalului în cele mai multe cazuri rămâne nesemnăt. Cu acestea fonduri băncile își încep din nou activitatea.

Disponibilitățile noi ale băncilor trebuiesc bine plasate în criza de azi. Desigur și azi se

pot plasa bine sume însemnate, însă numai cu o dobândă redusă. De aci rezultă că beneficiul va fi neînsemnat, nu va putea acoperi din pierderile suferite, ei conducătorii vor fi bucuoși dacă vor achita toate speșele de administrare, cari după fuzionare se vor reduce numai cu o parte a tantimelor ce se achitau mai înainte administratorilor și censorilor. Dacă voi evidenția că la noi în țară situația financiară de acuma în curând nu se va schimba spre bine, atunci chiar dacă admitem un beneficiu mic, sanarea acestor bănci va fi anevoioasă ca să nu zic imposibilă.

Nu poate nimeni contesta că o condițiune primordială, ba chiar existența unei bănci depinde în primul rând de încrederea ce i-o acordă publicul. Ori în cazul acesta încrederea — după experiențele din trecut — nu va fi mare. Rezultatul îl prevăd. Deponenții, la scadențele indicate se vor prezenta la ghișeuri pentru a-și ridica depunerile și a le pune la adăpostul ori căror noui surprize. Depuneri noi nu vor fi. În astfel de împrejurări se înțelege că o muncă rodnică și constructivă este imposibilă. Pentru a putea face față tuturor plășilor — căci în caz contrar ar ajunge la declararea în stare de faliment — conducătorii vor trebui să aibă la dispoziție numerarul necesar, pentru a putea achita la scadența indicată toate depunerile.

O altă chestiune asupra căreia din cauză că este foarte delicată nu s'a zis nimic este personalul. Credeți Dv. că dacă clientul intră în bancă și vede la conducere acelaș personal pe care el — pe drept ori nedrept printre altele îl face direct responsabil pentru pierderile suferite va avea încredere și va continua să lucreze cu acest institut? Dacă cunoașteți felul de judecată al clientului de bancă de azi, desigur că-mi veți da mie dreptate când voi zice că nu.

După aceste mă veți întreba însă care este soluțiunea? Eu cred că numai contopirea acestor bănci într'o altă bancă mare care se bucură de o încredere absolută a publicului ar putea să le scape dela peire și salva atâtea interese, ba chiar existențe românești.

D.

Agricultura la răspântie.

Necesitatea convocării unui congres mondial.

(Continuare).

Se pun așadar, două întrebări pentru descoperirea cauzei, care a dat naștere celei de a treia crize agrare, de un secol încoace:

1. Trebuie căutată această cauză în puterea de cumpărare actuală (slăbită) și în cererea, care schiopătează și ea? Sau

2. cauza se explică prin modificarea raportului dintre cerere și producție (oferță)?

În căutarea unei lămuriri trebuie să arătăm, că nu numai produsele agricole sunt acelea, al căror preț a scăzut. Toate materiile prime au pierdut din valoare. Prețul metalelor, al cauciucului, al gumei, prețurile bumbacului și a altor produse coloniale se prăbușesc pe întrecute cu cele ale cerealelor. Scăderea lor este cântecul, care însoțește sărăcirea Europei, șomajul, stagnarea industrială și profesională a acestui continent.

Felix Somary, cunoscutul teoretician, spune, că aprovizionarea redusă cu aur și repartizarea inegală a acestui metal asupra biletelor de bancă din toate țările conlude la o tendință *generală* de cădere a prețurilor. Dacă însă această repartizare inegală a aurului este o consecință a sărăcirii Europei, atunci urmează și o a doua: Prețurile fabricatelor, mai ales prețurile de detalii, nu mai scad în mod corespunzător (proporțional) cu prețul celorlalte mărfuri. Aceasta este starea la noi în Europa. Dimpotrivă: *impozite, salarii, cheltuieli sociale, dobânzi apasă așa de greu asupra industriei și profesiunilor*, încât tensiunea între prețul materiilor prime și acel al mărfurilor, gata de pus în vânzare pentru consumatori, a crescut până la o limită necunoscută vremurilor dinainte de războiu. De aci urmează, că prețurile mici ale materiilor prime fac să scadă câștigul curat al producătorului, fără să mărească însă în acelaș timp și desfacerea acestora. Odată cu acestea puterea de cumpărare a producătorului de materii prime seade și ea, dată fiind disproporția între prețurile produselor lui și cele ale produselor fabricate.

Între asemenea împrejurări se declară prăbușirea generală a prețurilor materiilor prime, și tot în asemenea împrejurări se declară și ceea ce noi, ca și cei de peste Ocean, numim: criză agrară.

Dacă această teorie n'ar fi fost expusă destul de lămurit, poate, din cauza lipsei de spațiu, nu mai rămâne altceva de făcut, decât să renunțăm (din acelaș motiv) și la obiecțiunile referitoare, ce ar fi de făcut, în special în legătură cu chestiunea salariilor ridicate. În orice caz trebuie să recunoaștem, că Somary a evidențiat într'un mod destul de convingător *partea*, ce o are *depreșiunea economică* a Europei la criza agrară.

Da, *depreșiunea și desorganizarea* justifică numai în parte acest fenomen, căci singură o conturbare a economiei nu explică actuala criză agrară, după-cum nu le-a explicat nici pe celelalte antemergătoare acesteia. *La izvorul tuturor crizelor agrare serioase se află, după-cum se și*

poate dovedi, mai curând o dualitate între două grupe de cauze, cu totul opuse una celeilalte: Prima îmbrățișează fenomenele, cari dau dovadă de sărăcirea și desorganizarea economiei, în cazul de față repartizarea inegală a averii asupra bancnotelor. Cealaltă grupă de cauze își are originea în progresul continuu din domeniul tehnic, social și cultural, al omenirii, pe care nici o catastrofă din lume nu-l poate opri.

Pentru a putea determina pe scurt elementele progresului în cazul de față trebuie să admitem, că creșterea producției peste Ocean se datorește prețurilor mari, ce s'au plătit în decursul războiului mondial. Progresul tehnic însă a fost acela, care a făcut posibil, ca agricultura, cu ajutorul mașinei de secerat și al tractorului, să poată lua ființă și să prindă rădăcini chiar și pe suprafețe de teren nelocuite de oameni. Acestui progres tehnic i se poate mulțumi faptul, că în vestul Statelor Unite, în Canada, în Australia și mai nou chiar și în nemărginitul deșert al stepelor Rusiei, s'au putut înființa, pe lângă cea mai strictă economisire a brațelor de muncă omenești, adevărate fabrici de grâne.

Cât privește micșorarea consumului: Mașinile au nevoie de ulei și benzină, nicidecum de fân și ovăș. Pe lângă aceasta suprafețe mari, cari au servit pentru aprovizionarea cu nutreț devin libere pentru a fi însemnate cu cereale. Un popor pe care mașinile l-au scutit de munca cea mai grea, consumă alimente, cantitativ, mai puține, iar, calitativ, mai ușoare. Dară mișcarea școalei antialcooliste a înregistrat vreun progres? Această chestiune nu o discutăm; în orice caz, ea contribuie la micșorarea consumului de orz pentru fabricarea berei, și a cerealelor pentru prepararea alcoolului. Cel mai de seamă și totodată și cel mai nediscutat progres s'a realizat prin raționalizarea nutriției, ajungându-se astfel la o restrângere a consumului cerealelor și al nutrețelor.

În sfârșit, privitor la chestiunea scumpirii producției: Progresului social și cultural îi scapă menținerea proporției între pretențiunile muncitorilor agricoli și acelea ale muncitorimei industriale.

Acum, dacă confruntăm complexul celor amintite până la acest aliniat cu simptomele, pe cari le are adevărata criză agrară, urmează, că de data aceasta, ca și în timpul celorlalte două crize, nu mai poate fi vorba de aparițiuni trecătoare numai. Criza agrară, care a luat naștere după războaiele napoleoniene a durat timp de zece ani, iar a doua, cea din ultimul sfert al secolului trecut, mai mult decât douăzeci de ani. Dacă nu vom fi în stare să găsim remedii mai

bune, sfârșitul acesteia din zilele noastre este și mai greu de prevăzut, decât a fost acel al celorlalte două de mai înainte.

Pentru a înăbuși încă în germen răul, s'au elaborat unele planuri, bazate pe învățămintele de până acum.

Profesorul Laur, un distins politician agrar din Elveția, propune, ca prin unirea tuturor țărilor de cereale, cari ar fi să se înființeze în toate statele exportatoare de produse agricole, să se ia o inițiativă hotărâtă de restrângere a producției mondiale. Laur prezintă o soluție și cu privire la micșorarea stocurilor de cereale rămase în plus dela un an la altul. Dânsul este de părere, că aceste stocuri ar trebui cheltuite, fie printr'o prelucrare industrială ieftină, fie prin distribuirea lor în regiunile înfometate, pierderile având să le suporte în comun statele exportatoare interesate.

O altă teorie se bazează pe faptul, că Europa singură nu produce astăzi atâtea cereale, câte consumă într'adevăr.

Apărută aproape în același timp (deodată) în mai toate statele Europei de mijloc, ea culminează prin propunerea, ca Europa să-și închidă porțile în fața vânzătorilor de peste Ocean prin taxe vamale ridicate, impuse importului cerealelor de proveniență extracontinentală, iar, dimpotrivă, față de statele europene producătoare să se observe o politică vamală de preferință, sau eventual să se înființeze un fel de Clearing, care apoi să împartă stocurile de cereale ale statelor continentale, după trebuință, pe întreg continentul.

Ambele propuneri, atât aceea în legătură cu unirea statelor Europei, cât și aceea pentru închiderea frontierelor, prin taxe vamale ridicate, față de cerealele extraeuropene, se lovesc dintru început de cele mai mari greutăți. Mai întâi e foarte greu să apropii o mulțime de capete și deci un număr însemnat de țări. În al doilea rând nu e posibilă o politică vamală ostilă Statelor de peste Ocean deoarece gospodăria Europei depinde în multe privințe de acestea. O politică vamală, protejitoare pentru agricultura de pe continentul nostru și îndreptată împotriva importului din aceste state nu s'ar putea închipi fără consimțământul lor prealabil. În orice caz un lucru e sigur: statele europene nu vor putea importa cereale peste măsura trebuințelor.

Referitor la această chestiune însă, putem afirma, fără teamă de a putea fi contraziși, că sunt suficiente motive, cari pledează pe lângă o examinare într'o consfătuire internațională a posibilităților, ce sunt date într'un sens sau altul pentru deslegarea crizei.

Având în vedere întinderea nemărginită și proporțiile adânci, pe cari le-a luat nenorocirea, s'ar mai putea pune pe tapet și alte chestiuni. Bunăoară n'avem decât să ne amintim, că frica nebună de a fi inundați cu produse agrare are o influență nu mai puțin catastrofală asupra stabilirii (formării) cursurilor pieței, decât o au cantitățile produselor de fapt existente (plusul de ofertă raportat la cerere).

Dacă atmosfera târgului (pieței) este factorul cel mai important pentru cotarea prețurilor, nu mai puțin adevărat este însă, că cantitățile cari intră în joc (cari se negociază), cu ocazia unei prăbușiri a cursurilor, sunt minime. *Și acest fapt*, a cărui importanță stă la baza înființării și menținerii Institutului internațional de agricultură din Roma, *ne silește astăzi*, în vremuri nespuse de grele, *să facem uz de mijloace internaționale pentru înlăturarea paniceii*.

Acelaș lucru se poate spune și privitor la măsurile multiple, pe cari le-au luat statele pentru protejarea agriculturii lor naționale: Vor trebui întrebuințate mijloace internaționale pentru oprirea și înlăturarea crizei de azi, pentru că măsurile ce le-au luat statele în mod individual nu sunt proprii acestui scop, ei vor avea drept rezultat perpetuarea ad infinitum (eternizarea) a actualei crize agrare.

Prin urmare cercetarea tuturor izvoarelor, cari au dat naștere crizei este de domeniul internațional, după-cum tot pe această cale trebuie combătute cauzele păgubitoare și luat inițiativa, menite să salveze situația.

Evident, congresele internaționale nu constituiesc un mijloc absolut, inatacabil. Prin ele rar s'a întâmplat să se restabilească lumea; nici flagelul crizei agrare mondiale nu va fi împiedecat cu una cu două. Reprezentanții agriculturii din toate colțurile pământului n'au disprețuit însă niciodată ajutorul, pe care îl oferă conlucrarea internațională. Astfel au luat naștere admirabilele documente, cari au servit de bază consfăturilor, ce au avut loc la congresul economie mondial în Genf în anul 1927. Astfel a reunit criza agrară în luna Ianuarie 1930 pe toți exponenții agriculturii în fața Ligii Națiunilor.

Între timp vremurile au devenit din ce în ce mai serioase și mai amenințătoare. E neapărat trebuincios de a căuta și realiza cât mai des posibil contactul internațional, pentruca să se lărgească din ce în ce mai mult consfăturile. Este absolut necesar să se dea alarma în toate statele, cari au interes mână în mână cu agricultura.

Dacă și aceste eforturi, făcute în comun, vor fi lipsite de un rezultat pozitiv, deplin satis-

făcător, atunci cel puțin se vor convinge popoarele, că în fața sorții, pe care le-o desenează de pe acum criza agrară, nu există scăpare; se vor convinge, că trebuie să se mulțumească cu mijloacele mărunte și neputincioase, pe cari le-au luat și până acum, în mod individual, în contra fatalității.

Aceasta a fost părerea unui European. Chestiunea a fost privită prin prisma de aci, dela noi. Să trecem însă mai departe, să vedem ce întreprind alții.

Iată, după Dr. Georg Solmssen, situația descrisă în America:

La baza acțiunii lui Hoover pentru ridicarea agriculturii stau aceleași principii ca și la acțiunea întreprinsă pentru ridicarea industriei și anume, ca agricultura să se supună aceluiași dispoziții menite să înlătore risipa inutilă a muncii, energiei și a timpului.

E foarte interesant să știm pe ce cale va ajunge agricultura americană la acest scop. Legea impune o comisiune, a cărei datorie este să stimuleze desfacerea produselor agricole în comerțul interior și exterior, și să așeze agricultura pe aceleași baze economice, ca și cele cari deja există pentru alte ramuri de industrie. Pentru acest scop trebuie să protejeze mijloacele interioare și exterioare pentru desfacerea produselor și să conducă aceeași desfacere pe căi sigure. Drept aceea se impun: restrângerea cât mai eficientă a speculațiunii și împiedecarea metodelor păgubitoare și ineficace ale desfacerii; o acțiune de grupare a producătorilor sub formă de cooperative; ajutorarea financiară a organizațiilor cooperative, cari au de scop desfacerea; în sfârșit împiedecarea supraproducțiunii cerealelor, prin ordonarea și adevărata împărțire a producției, în scopul menținerii unei piețe interne sănătoase și în scopul prevenirii unei prăbușiri inutile a prețurilor.

Comisiunea aceasta este compusă dintr'un producător de bumbac, un reprezentant al fabricanților derivatelor laptelui, un producător de tutun, un crescător de vite, un producător de fructe, legume etc. Membrii comisiei îi numește președintele Statelor-Unite, în urma propunerii ministrului agriculturii. Președintele comisiei e numit *direct* de președintele Statelor-Unite. Durata funcției membrilor este astfel stabilită, că timp de 6 ani e asigurată continuitatea. Nici un membru nu are voie să angajeze vreo altă funcțiune, și este obligat să acționeze (lucreze) tot timpul cât face parte din această comisiune, numai în interesul și cadrul agriculturii. Abaterile sunt sancționate cu o amendă până la 10.000 Dolari, sau

cu închisoare până la 10 ani. Comisiunea are să raporteze anual asupra soluțiilor singuraticelor probleme, ce i se pun; să dea directive pentru legislație și astfel de ordonanțe, cari servesc atingerea următoarelor scopuri: 1. stimularea educației pentru aplicarea principiilor referitoare la desfacerea produselor prin cooperative; 2. stimularea metodelor organizării și îmbunătățirea și dezvoltarea unui sistem cooperativ eficace; 3. informare asupra cursurilor cât mai multor piețe, și transmiterea promptă sub formă de comunicate asupra recoltei, prețurilor, prevederilor, cererii și ofertei în țară și în străinătate; 4. stabilirea cauzelor, cari dau naștere supraproducției agricole și a remediilor cari trebuie să fie întreprinse pentru evitarea ei; 5. aprofundarea posibilităților date pentru întreprinderea cu folos a terenurilor dela țară în folosul agriculturii, cultivarea pământurilor necultivate, ușurarea desfacerii produselor agricole și a derivatelor acestora în interior și peste hotare, precum și studiul condițiilor de transport, a influenței, pe cari acestea o exercită asupra desfacerii.

É clar, că programul întocmit pe seama comisiunii este foarte vast. Chintesența ei este să reducă limita între prețurile, pe cari le plătește consumătorul și acelea, pe cari le încassează producătorul, pentruca să majoreze câștigul acestuia din urmă, fără ca în acest scop producătorul să fie nevoit la o desfacere mai mare. Aceasta este datorita comisiunii lui Hoover: să traducă în fapt programul mai sus amintit. Pentru a și ajunge această țintă, parlamentul american i-a pus la dispoziție, în afară de un fond de administrație de 1,5 milioane Dolari, încă fabuloasa sumă de 500 milioane Dolari (Lei 84.000.000.000), de care va dispune liber, fără vreo imixtiune exterioară a vreunui for al statului. Acest capital enorm va fi administrat după regulile economiei private, nu pentru a produce un câștig propriu zis, ci pentru a ușura și a înlesni înfăptuirea reformelor puse în sarcina numitei comisiuni.

De o importanță cu totul specială este *dreptul comisiunii de a lua sub scutul său măsurile menite să reguleze prețurile produselor agrare*. În acest scop, la propunerea consiliului acesteia, se pot înființa, pentru un produs agricol, uniuni (asociații) de stabilizare, cari vor face parte din cooperativele ce au să desfacă acest produs și cari vor fi subordonate întru toate comisiunii instituite prin legea lui Hoover. Aceste asociații pot, la nevoie, să cumpere surplusul de pe piață pentru a putea influența cu atât mai eficace asupra formării și regulării prețurilor produsului respectiv.

După-cum vedem comisiunea are un rol de comandament suprem asupra agriculturii ame-

ricane. Ea presupune o acțiune extrem de vastă, subîmpărțită în alte acțiuni ordonate metodic; o organizare cu adevărat științifică, dacă întreaga inițiativă are și pretenția să producă un rezultat real.

Din cele înșirate până aci rezultă, în mod cu totul neîndoielnic, că în lupta, care a angajat pe terenul economic întreg pământul, forțele sunt cu totul inegale, de o disproporție evidentă, în unele cazuri chiar ridicolă, iar mijloacele, întreprinse de diferitele state, de o varietate cameloniceă. Singure Statele Unite au un program unitar, încheșat, stabilit până în ultimele amănunte. Și Statele Unite sunt hotărâte să ducă la bun sfârșit acest program. Suma de 84 miliarde Lei nu este doar o glumă. Oamenii s'au pus pe lucru.

La noi în Europa sunt prea multe capete, prea multe păreri și — durere — mai ales, prea puține mijloace. În plus: avem prea multe datorii în bani față de acei, cu cari avem de gând să fim pe piept pe piața mondială. Nu există un program unitar. O țară slăbește, prin măsurile pe cari le ia, pe cealaltă și viceversa: Italia nu mai importă grâu, Germania nu mai importă porumb, Rusia aruncă cantități enorme de pește, lemn etc. pe piețele europene, producând panică în cea mai nevoieasă gospodărie pe care a cunoscut-o un continent vre-odată: gospodăria Europei.

Rezultatul? Nu vrem să anticipăm, nici să fim prea pesimiști. În fața unui rău popoarele totdeauna au reacționat. Întrebarea care se pune este următoarea: *Când se va produce această reacțiune în Europa și sub ce formă, raportată la legăturile cu celelalte continente?*

Dela cetitorii noștri.

A plouat și pe la noi,

și încă ploate abundentă, torențială de... decorații. Puhotul a invadat platurile transilvănene, în fața căruia revolta bunului simț încearcă o explicabilă rezistență.

Astfel Revista Economică, într'un articol de fond condamnă cu ultima energie perpetuarea acestui sistem nenorocit.

Înainte, dar mai ales în timpul marelui războiu mulți dintre românii transilvăneni au fost hărțuiți prin temnițele ungurești, pentru un crez pe care toți îl păstrăm cu sfințenie în sufletul nostru.

Alții prin priceperea și munca lor constructivă de fiecare zi au dat acel impuls admirabil

vieții economice, de pe urma căruia au răsărit pretutindeni sutele de bănci românești, rostul cărora era de a salva proprietatea românească din ghiarele cămătăriei evreo-maghiare. Și tarăși alții și-au depănat amărătul lor suflet, servind cu devotament de câine credincios puternica instituție a statului.

Fajă de toți aceștia frumosul gest al distincției va întâmpina aprobarea unanimă.

Ce rost o fi având însă decorarea cutărui măcelar din Brașov sau pantofar din Sibiu, care are aerul să spună, că el săraeu n'a făcut nimănui nici un rău, așa că nu prea înțelege cum devine cazul cu decorarea.

Cunosc persoane cari au primit decorații inferioare celor pe cari le au deja, deși — după cât știu — protocolul nu permite o astfel de degradare. Și în fine s'a conferit decorații unor tineri abia intrași în vâltoarea vieții, așa că n'au avut timpul necesar de a se valida. Sau împrejurarea că ești membru credincios și activ al cutărui partid, constituie un titlu pentru a fi propus pentru decorare?

Numai cât în felul acesta valoarea decorațiilor va scădea cam tot atât de vertiginos ca un dezastru de bursă, iar guvernul să nu se mire dacă într'o bună zi se va trezi cu decorații refuzate.

Sibiu, 22 Maiu.

Delaocna.

CRONICA.

Incassările tezaurului pe luna Aprilie. La Ministerul de finanțe s'au primit situațiile dela toate administrațiile financiare referitoare la incassările tezaurului pe luna Aprilie 1930.

Din totalizarea acestor situații, totalul incassărilor pe luna Aprilie 1930 este de 2 miliarde 784,413.127 și 250,992.892 în contul exercițiului pe 1929.

Din comparația incassărilor pe luna corespunzătoare a anului trecut cari au fost de 2 miliarde 639,128.280 (fără a mai adăoga incassările în contul exercițiului 1928, de 144,766.229) reese o diferență de 145,284.447 Lei în plus pe luna Aprilie 1930.

Trăbuie să adăogăm că în suma de 2 miliarde 784,413.127 cât reprezintă incassările pe luna Aprilie 1930, nu sunt cuprinse incassările dela Regiile autonome, cari în anul 1929 intrau în bugetul general al statului și nu e cuprinsă nici suma de 28,782.087 reprezentând incassările făcute de „Cassa Drumurilor“.

Cota dobânzilor în America. Dobânda în America în Martie a. c. era 3.726% față de 4.250%

din Februarie a. c. și față de 9.716% din Martie anul trecut. Așa scăzută încă n'a fost dela 1927 incoace.

Rezervele mondiale de aur. După o statistică alui Federal Reserve Board, rezervele mondiale de aur la 1 Dec. 1929 au fost 10.991 milioane dolari. În rândul întâiu este Statele Unite cu 3 miliarde, după aceea Franța, care deține aproape a șeasa parte din aurul mondial.

Unificarea internațională a regimului cambial. Conferința internațională pentru unificarea dreptului cambial și al cecurilor, convocată de consiliul Ligii Națiunilor, și-a început lucrările la 13 Maiu la Geneva. Obiectul acestei conferințe e de a se înlătura dificultățile ce se ivesc zilnic la încheierea transacțiilor comerciale, din cauza deosebitelor legiferări ale cecurilor și cambililor. Intrucât unificarea tuturor legilor în vigoare întâmpină deocamdată dificultăți insurmontabile, se intenționează a se unifica mai întâiu legile așa numitului „sistem continental“ (legile europene), incluziv legile în vigoare din țările latino-americe. Deaceia s'au depus pe biroul conferinței două proiecte pentru regularea dreptului cambial respectiv al cecurilor și două proiecte pentru soluționarea conflictelor ce ar lua naștere în urma noii legiferări.

Controlul investment-trusturilor americane. Procurorul general al statului New York a adresat trusturilor de investițiuni (investment-trust) o circulară prin care cere acestora să răspundă într'un termen anumit la mai multe întrebări, dintre cari unele foarte amănunțite. Astfel s'a inaugurat controlul oficial cerut încă de mult, relativ la afacerile încheiate de societățile de investiție. Circulara ce a fost adresată deocamdată la 250 de societăți de investițiune prefinde, între altele, o explicație precisă asupra compunerii portofoliului de efecte, asupra prețului de cumpărare și a valorii reale prezente a fiecărui efect ca și asupra motivelor ce au determinat fiecare cumpărare de efecte.

Cursul Valorilor la București la 22 Maiu 1930.

	EFECTE	
	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	85—90
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	65—67
Scris Rurale	5	48 ³ / ₄ —49
Scris Urb. București	5	47 ¹ / ₂ —47 ³ / ₄
Scris Urb. Iași	5	44 ³ / ₄ —45
Comuna București	4	46—47

	Dob. anuală	Cursul
Comuna București	5 ⁰ / ₀	51—52
Imprumutul Național 1916	5	63 ¹ / ₂ —64
Imprumutul Unirii 1919	—	64 ¹ / ₂ —65
Imprumutul Refacerii 1920	5	60 ³ / ₄ —61
Renta împroprietăririi	5	48 ¹ / ₄ —48 ³ / ₄
„ 1903 original	5 ⁰ / ₀	70—75
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₀	60—65

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	6250—6300
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	870—880
Românească ex. cup.	500	660—670
„ pui ex. cup.	500	620—630
De Scont ex. cup.	500	210—215
Comerc. Română ex. cup.	500	790—800
Credit Român ex. cup.	500	670—680
Generală ex. cup.	500	350—360
Viticola ex. cup.	500	200—210
Comerț Craiova ex. cup.	500	625—635
Com. Ital. și Rom.	500	775—800
Albina Sibiu ex. cup.	500	750—760
Carpașilor	500	370—380

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	4900—4950
Națională	500	870—900
Generală	500	1950—2000
Agricola ex. cup.	500	850—875
Steaua României	500	1225—1250
Prevederea	200	470—480
Soc. Urania	1000	2250—2300

PETROLIFERE

Steaua Română	500	640—650
Astra Română neoptate	500	1010—1020
Speranța opt. ex. cup.	500	500—525
Speranța pui ex. cup.	500	300—310
Petrol Blok	500	170—180
Petrolul Rom. opt.	500	280—300
Petrolul Rom. (pui)	500	150—160
I. R. D. P. opt.	500	150—155
Concordia	250	920—940
Creditul Minier opt.	500	405—410

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	420—425
C. Tramv. Buc.	500	720—730
Govora-Călimănești purtător	200	140—150
Govora-Călimănești nom.	200	140—150
Cartea Românească ex. cup.	500	270—280
Creditul Technic purt.	500	335—340
Creditul Technic nom.	500	315—325
Letea opt. ex. cup.	500	410—415

	Val. nom.	Cursul
Clădirea Românească opt. ex. c.	500	405—410
Mica ex. cup.	500	360—365
Carpatina	500	830—850
Credit Industrial ex. cup.	1000	505—510

MONEDE EFECTIVE

Dolari	167·25—167·50
Sterline	819—821—
Lirete	8·85—8·90—
Cor. cehe	4·97—5—
Franci francezi	6·63—6·65
Franci belgieni	4·64—4·68
Franci elvețieni	32·70—32·85
Mărci germane	40·10—40·20
Zloți	18·80—19·10
Șilingi austr.	23·83—23·87
Pengő	29·45—29·55
Dinari	2·96—2·99
Leva	1·20—1·21
Drachme	2·23—2·25
Lire otomane	78·00—79·50
Napoleon	655—660—

Publicațiune.

Consiliul de administrație a băncii „MUREȘIANA“, institut de credit și de economii, S. A. în Reghin având în vedere încheierea Tribunalului Mureș Nr. Fsoc 52/44—1930 din 3 Maiu 1930 prin care acest Tribunal a luat act despre fuzionarea băncii „Mureșiana“ cu „Banca Comercială și Industrială s. p. a. din Valea Târnavei Dicosân-mărtin“ în felul acela că banca „Mureșiana“ absoarbe firma „Banca Comercială și Industrială, s. p. a. din Valea Târnavei Dicosân-mărtin“, preluându-i statul complet de avere — toate activele și pasivele — cu excepția capitalului societății și rezervele ei, cari sunt declarate integral de pierdute și în consecință aceasta din urmă firmă conform dispozițiilor art. 201, p. 3 din Codul de comerț ardelenesc s'a dizolvat: creditorii acestei bănci sunt invitați ca conform dispozițiilor art. 202 din Codul de comerț ardelenesc sub urmările legale să-și anunțe și valorifice în termen de 6 (șase) luni dela a treia publicare a acestei publicațiuni creanțele ce au față de societatea dizolvată, altfel acelea nu se vor lua în considerare.

Reghin, la 15 Maiu 1930.

„Mureșiana“
institut de credit și economii, S. A. în Reghin.

(ss.) Dr. I. Harșia.

(ss.) Maior.